

VERKSAMHETSPLAN 2017

Foto: Ingrid Hägermark

MÄLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND

1	Vattenvårdsförbundets syfte.....	3
2	Verksamhet	3
3	Organisation och arbetsformer	4
3.1	Styrelse.....	4
3.2	Arbetsgrupp	4
3.3	Sekreterarskap.....	5
3.4	Projektledning Mälaren – en sjö för miljoner.....	5
3.5	Kontaktpersoner	6
4	Miljöövervakning.....	7
4.1	Revision av miljöövervakningsprogrammet.....	7
4.2	Nationellt delprogram: Mälarens basprogram	8
4.3	Makrofyter	8
4.4	Miljögifter	9
4.5	Mikroplaster i de stora sjöarna (Mälaren, Vänern och Vättern).....	9
4.6	Paleolimnologisk undersökning av Mälaren	9
4.7	Glaciala relikter (kräftdjur)	10
5	Övriga projekt	11
5.1	Seminarier om miljögifter.....	11
5.2	Sjögull i inre Mälaren/sjögullsnätverk	11
5.3	Utökad spridnings- och scenariomodell för Mälaren, fortsättning	12
5.4	Kartläggning av dricksvattenuttag och reningsverksutsläpp i Mälaren	12
6	Mälaren – en sjö för miljoner	11
6.1	Medfinansiärer 2017.....	12
6.2	Aktiviteter inom MER 2017.....	12
6.3	Budget 2017 för Mälaren – en sjö för miljoner	14
7	Utvecklingsarbete.....	15
7.1	Reviderade stadgar och verksamhetsutveckling.....	15
7.2	Medlemsrekrytering.....	15
8	Information.....	16
8.2	Hemsida	16
8.3	Nyhetsbrev & Twitter	16
8.4	Synliggöra resultaten från miljöövervakningen	16
9	Årsmöte.....	16
10	Samverkan med andra organisationer	17
10.1	Havs- och vattenmyndigheten	17
10.2	Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt.....	17
10.3	Vattenvårdsförbund	17
11	Ekonomi	18

1 Vattenvårdsförbundets syfte

Mälarens vattenvårdsförbund är en allmännyttig ideell förening. Dess syfte är att bidra till underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren för att öka möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder.

Genom samverkan främjar förbundet vattenvårdande insatser i Mälaren och dess avrinningsområde.

2 Verksamhet

Förbundets verksamhet omfattar enligt stadgarna:

- Att bedriva miljöövervakning av Mälaren och i samband med detta ta fram underlagsmaterial om tillståndet i vattenmiljön.
- Att redovisa miljöövervakningens resultat på sådant sätt att denna blir till nytta i medlemmarnas löpande verksamhet: planerings- och utvecklingsarbete i kommuner, företag, myndigheter m.fl.
- Att bedriva ett arbete för samråd, information och effektivt resursutnyttjande,
- Att samverka med vattenvårdsförbund, vattenförbund och vattenråd för att samordna utrednings- och åtgärdsfrågor angående Mälarens avrinningsområde.
- Att tillgodose allmänhetens behov av lättillgänglig information om Mälaren.

3 Organisation och arbetsformer

3.1 Styrelse

Arbetet leds av en styrelse som består av:

- åtta representanter för olika kommuner inom Mälarens avrinningsområde
- två representanter för länsstyrelserna vid Mälaren
- en representant för näringslivet
- en representant för kommunal VA-verksamhet
- en representant för landstingen inom Mälarens avrinningsområde
- en representant för fiskets intressesammanslutningar
- en representant för jordbrukets intressesammanslutningar
- en representant för sjöfartsverket/trafikverket

Styrelsen träffas ca 4 gånger per år.

En aktuell lista på ordinarie ledamöter och ersättare finns på hemsidan:
www.malaren.org. På hemsidan går det också att ladda ner protokoll från mötena.

3.2 Arbetsgrupp

En arbetsgrupp finns bestående av följande:

Susanne Lindhe	Stockholm Vatten AB
Kristina Dahlberg	Norrvatten
Jonas Hagström	Länsstyrelsen i Stockholms län
Henrik C Andersson	Länsstyrelsen i Stockholms län
Karin Brink	Länsstyrelsen i Södermanlands län
Gunilla Lindgren	Länsstyrelsen i Uppsala län
Ingrid Hägermark	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Magnus Svensson	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Susanna Hansen	Västerås stad
Louise Andersson	Upplands-Väsby kommun
Jenny Pirard	Stockholm stad
Babette Marklund	Järfälla kommun
Kristina Keyzer	Naturskyddsföreningen

Arbetsgruppen kan vid behov breddas och omformas. Under 2017 ingår även tillfälligt Joakim Pansar, Håkan Johansson och Mats Thuresson från Länsstyrelsen i Stockholms län samt Joakim Lücke från Stockholm Vatten i arbetsgruppen för revidering av miljöövervakningsprogrammet.

Arbetsgruppens roll är:

- Att bereda frågor till styrelsen att ta ställning till
- Att lyfta viktiga frågor till styrelsen
- Att verkställa beslut som tas av styrelsen

Arbetsgruppen föreslår i samråd med styrelsen den verksamhet som ska bedrivas inom förbundets ramar.

Arbetsgruppen träffas ca fyra gånger per år, beroende på när styrelsemötena inträffar. Sammankallande i arbetsgruppen är förbundets sekreterare.

En aktuell lista på arbetsgruppens medlemmar finns på hemsidan: www.malaren.org. På hemsidan går det också att ladda ner minnesanteckningar från mötena.

3.3 Sekreterarskap

Sekreterarskapet för förbundet sköts av Länsstyrelsen i Västmanlands län som för detta får en ersättning från förbundet.

Sekreterarens uppgift är bl a att:

- Leda arbetet i arbetsgruppen
- Upphandla tjänster och verkställa gällande verksamhetsplan
- Rekvirera och redovisa medel för övervakning från Havs- och vattenmyndigheten
- Hantera inkommande fakturor och följa upp ekonomin
- Sammankalla till och föra anteckningar vid möten med styrelsen och årsstämman
- Uppdatera och utveckla förbundets hemsida
- Informera styrelsen, kontaktpersonerna och arbetsgruppen i aktuella frågor
- Delta i förbundets utvecklingsarbete

Sekreterare i Mälarens vattenvårdsförbund är Ingrid Hägermark. Tjänsten omfattar 85 % av en heltidstjänst.

Budgerad kostnad: 665 000 kr

3.4 Projektledning Mälaren – en sjö för miljoner

Projektledningen i projektet Mälaren – en sjö för miljoner sköts av Länsstyrelsen i Västmanlands län som för detta får en ersättning från förbundet.

Projektledarens uppgift är bl a att:

- Leda arbetet i projektet
- Utveckla och verkställa gällande projektplan
- Följa upp ekonomin i projektet
- Delta vid och föra anteckningar vid möten med referensgruppen
- Sammankalla till och föra anteckningar vid möten med projektets kontaktpersoner.
- Utveckla och uppdatera projektets hemsida
- Informera styrelsen, kontaktpersonerna och referensgruppen i aktuella frågor
- Förankra och vidareutveckla projektet

Projektledare i projektet Mälaren – en sjö för miljoner är David Liderfelt. Tjänsten omfattar en heltidstjänst.

Budgerad kostnad: 740 000 kr

3.5 Kontaktpersoner

För respektive medlemsorganisation finns en utpekad kontaktperson. För att ta del av lista över kontaktpersonerna, kontakta sekreteraren.

Kontaktpersonens uppgift är att:

- Ta del av arbetet som bedrivs i förbundet
- Se till att informationen kommer till nytta i den egna organisationen
- Ge input i förbundets arbete

Möten med kontaktpersonerna kan genomföras vid behov.

4 Miljöövervakning

Mälarens vattenvårdsförbund bedriver miljöövervakning i Mälaren enligt ett fast program (Mälarens basprogram). Utöver den fasta miljöövervakningen satsar förbundet årligen resurser på att genomföra olika typer av specialprovtagningar och inventeringar. Genomförd miljöövervakning presenterats i rapporter som kan hämtas från förbundets hemsida www.malaren.org.

4.1 Revision av miljöövervakningsprogrammet

Miljöövervakningsprogrammet har reviderats under 2016 (se ”Program för samordnad nationell miljöövervakning i Mälaren 2017-2021”).

Under 2017 kommer förslaget att stämmas av med Havs- och vattenmyndigheten och sedan skickas ut till samtliga medlemmar på remiss. Provtagningen under sommaren 2017 planeras att utföras enligt nya programmet.

Under 2016 utarbetades förslag till själva provtagningsprogrammen. Under 2017 kommer följande tillhörande delar att utarbetas:

- Kommunikationsplan för miljöövervakningsprogrammet
- Strategi för samverkan med övriga aktörer som utför provtagning i Mälaren
- Plan för förvaltning och återkommande revision av miljöövervakningsprogrammet i framtiden
- Upphandlingsunderlag till de delar av miljöövervakningen som Mälarens vattenvårdsförbund kommer att handla upp.

Några huvuddrag i förslaget till reviderat program

Mälaren är enligt vattendirektivet sedan december 2016 indelad i 32 vattenförekomster istället för tidigare 6 stycken. För att se till att vattenkvaliteten alla dessa blir kartlagd på ett tillförlitligt sätt, görs nu en intensivare provtagning av fysikalisk-kemiska parametrar samt av växtplankton i samtliga 32 vattenförekomster under några år. Sedan kommer behovet av fortsatt provtagning av samtliga vattenförekomster att utvärderas. Tidigare provtagning täcker endast in 11 platser eller vattenförekomster i Mälaren. Dessa 11 platser ingår i de 32 nuvarande provtagningsplatserna, för att bevara tidsserierna från 1960-talet. En viktig anledning till provta samtliga vattenförekomster, är också att alla medlemskommunerna ska kunna se hur ”deras” del av Mälaren mår.

Fördjupad provtagning av bottenfauna, växt- och djurplankton är förlagd till 5 av de platser där man även provtar fysikalisk-kemiska parametrar. Dessa 5 platser är jämnt fördelade över Mälaren. Bottenfauna, växt- och djurplankton har sedan länge provtagits på 4 platser i mellersta och östra Mälaren, men från och med 2017 tillkommer även en punkt som täcker in västra Mälaren (Galten), för att hela Mälaren ska vara bättre representerad. Så långt som möjligt kommer även nytillkomna vattenväxtinventeringar (makrofytinventeringar) och eventuellt provfiske att läggas på samma platser. Detta för att man ska ha bästa möjlighet att koppla samman data för att analysera tillståndet hos ekosystemens olika delar/nivåer. Det nya programmet omfattar även analys av miljögifter i vatten, fisk och sediment.

4.2 Nationellt delprogram: Mälarens basprogram

Miljöövervakning av de stora sjöarna (Vänern, Vättern och Mälaren) sker inom ramen för det nationella delprogrammet "Stora Sjöar" som samordnas av vattenvårdsförbunden för respektive sjö och Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndigheten bidrar med medel (600 000 kr per sjö 2017) till de stora sjöarna för genomförande av programmet.

Mälarens vattenvårdsförbund utför den nationella miljöövervakningen av Mälaren genom ett basprogram med 11 provtagningsstationer där vattenkemiprover tas. Under augusti kommer samtliga 32 vattenförekomster att provats med avseende på vattenkemi. Dessutom ingår undersökning av växtplankton, djurplankton och bottenfauna på fem stationer av de 11 stationerna. Växtplankton kommer dessutom att provtas på ytterligare 9 stationer under augusti.

Basprogrammets undersökningsresultat för år 2017 redovisas dels som datafiler som levereras till förbundet vid två tillfällen, dels i en faktarapport där resultaten utvärderas. Rapporten kommer under sommaren 2017 att finnas i form av en PDF-fil under fliken "Publikationer" på förbundets hemsida www.malaren.org SLU, Institutionen för vatten och miljö är nationell datavärd för stora delar av sötvattenövervakningen och data finns även att hämta på <http://www.slu.se/vattenmiljo>.

Budgeterad kostnad: 1 000 000 kr

4.3 Makrofyter

Under 2017 kommer vattenväxter (makrofyter) att inventeras i 4 vattenförekomster i Mälaren: Granfjärden, Södra Björkfjärden, Ekoln samt Görväln. Vid inventeringarna bör särskilt noteras när de främmande arterna sjögull, smal vattenpest, vattenpest och kalmus påträffas.

De huvudsakliga syftena med undersökningen är att den ska ge en bild av växtsamhällena samt bedöma ekologisk status med avseende på eutrofiering i några av Mälarens olika delar (större bassänger).

Förutom dessa syften kan man även genom inventeringarna hitta och bevaka ovanliga/typiska/rödlistade arter, följa regleringens effekter, hitta och bevaka invasiva, främmande arter samt bedöma gynnsam bevarandestatus i Natura 2000-områden, men om man specifikt vill undersöka dessa värden/effekter så behöver andra metoder användas.

Budgeterad kostnad: 100 000 kr

4.4 Miljögifter

Under 2017 deltar vi i ett delprojekt inom LIFE IP Rich Waters kring miljögifter. Det innebär samverkan och kunskapsutbyte inom gällande övervakning, källspårning och information om resultat i Norra Östersjöns vattendistrikt. Vi samordnar därför vår provtagning av miljögifter under 2017 med övriga länsstyrelser samt Stockholms stad och Hjälmarens vattenvårdsförbund. Under våren kommer vi att utarbeta en gemensam plan för miljögiftsprovtagning som då kommer att styra vilken provtagning vi utför under 2017.

Budgeterad kostnad: miljögifter 383 000 (varav 110 000 är bidrag från EU).

4.5 Mikroplaster i de stora sjöarna (Mälaren, Vänern och Vättern)

Mikroplaster i både hav och sötvatten är ett växande problem. Mikroplasterna kommer både via plastskräp (t.ex. flaskor och plastpåsar) som slängs i vattnet och som sedan förstörs till små plastpartiklar och dels via avloppsvattnet (från tex hudvårdsprodukter och tvättvattnet från tvätt av fleecekläder). Dessa plastpartiklar påverkar vattenlevande organismer negativt. Det har tidigare gjorts en enkel provtagning i Mälaren, som på sina ställen visade att det fanns en hel del. Nu har vi fått medel från HaV för ett gemensamt utvecklingsprojekt i de stora sjöarna att användas till att utvärdera halterna av mikroplaster i Mälaren, Vänern, Vättern och Hjälmaren. Undersökningen leds och utförs av Örebro universitet, som har stor kompetens på området. Vätterns vattenvårdsförbund är beställare för vattenvårdsförbundens räkning.

Budgeterad kostnad: 25 000 kr för Mälarens andel. Bidrag från HaV till de stora sjöarna gemensamt.

4.6 Paleolimnologisk undersökning av Mälaren

En paleolimnologisk undersökning genomförs under 2017 för att beskriva näringstillståndet ur historiskt perspektiv i naturligt näringsrika sjöar, framförallt med avseende på fosfor.

Genom att analysera sjösediment, kan man spåra hur tillståndet har sett ut långt tillbaka i tiden. Mälaren snördes av från Östersjön någon gång på 1300-talet och sedimentet som lagrats i sjön sedan dess utgör ett arkiv över den påverkan som har förekommit. Man kan därmed genom analys av sedimentens sammansättning uttala sig om hur tillståndet sett ut i Mälarens olika delar sedan dess.

Genom att undersöka sedimenten kan man bedöma vilka algarter som har förekommit och därmed avgöra hur framför allt näringsbelastningen sett ut i Mälaren. Det är troligen också möjligt att göra en analys av brunheten i vattnet. Dessa resultat skulle kunna användas för att avgöra vilka referensförhållandena varit i Mälaren och användas som stöd för rättvisande statusklassificeringar.

En liknande undersökning har gjorts i Mälaren tidigare av Umeå universitet, men då bara i Södra Björkfjärden. Den här gången är det tänkt att ta sedimentkärnor på 5 olika platser i Mälaren. Provtagning av alla platserna sker vid sammatillfälle.

En första analys av 1-2 sedimentkärnor är planerad under 2017. Då både provtagning och analyser är ganska dyra, kommer man att fortsätta med analyser av övriga prover under kommande år för att sprida ut kostnaderna. Prover kommer också att sparas ifall man i framtiden önskar analysera andra ämnen.

(Budgeterad kostnad, avsatt 2014: 250 000 kr)

4.7 Glaciala relikter (kräftdjur)

Under 2015 gjordes en första inventering av Mälaren av glacialrelikta kräftdjur. Resultaten har kopplingar till bl a klimatförändringar, biologisk mångfald. Under 2016 utfördes en enklare, uppföljande, inventering och en liknande uppföljande inventering planeras att utföras under 2017.

Budgeterad kostnad: 30 000 kr.

5 Övriga projekt

Utöver miljöövervakning satsar förbundet årligen resurser på att genomföra ”specialprojekt”. Det kan exempelvis vara att genomföra olika typer av utvärderingar, informationsprojekt eller andra projekt. Genomförda specialprojekt som presenterats i rapporter kan hämtas från förbundets hemsida: www.malaren.org

Pågående projekt som löper vidare under 2016:

- Seminarier om miljögifter i Mälaren och på Svealandskusten.
- Sjögull i Mälaren
- Spridningsmodell för Mälaren

Nya projekt under 2017:

- Kartläggning av dricksvattenuttag och reningsverksutsläpp i Mälaren

Medverkan i LIFE IP Rich Waters

Mälarens vattenvårdsförbund medverkar även i två delprojekt (C4 och C18) i LIFE IP Rich Waters:

C4 Idea- and project development to plan, finance and build partnership for new complementary actions.

C18 Integrated coordination of sampling of contaminants and identification of measures for emission reduction of contaminants in water, biota and sediments.

Mer information om dem återfinns under rubrikerna 6:2, 4:4 och 5:1.

5.1 Seminarier om miljögifter

Även seminarier och kunskapsutbyte ingår i delprojektet om miljögifter inom LIFE IP Rich Waters, som Mälarens vattenvårdsförbund deltar i. Under 2017 kommer seminarier om följande att planeras:

1. Miljöövervakning – hur, var och vilka ämnen ska man ta prover på? Vilka aktörer tar prover?
2. Källspårning – vilka källor kommer miljögifterna i vattnet från?
3. Åtgärder & vägledning – vilka åtgärder är effektivast och hur ska man gå tillväga?

Samtliga dessa seminarier kommer inte att genomföras under 2017, men planering påbörjas.

Budget: 30 000 kr

5.2 Sjögull i inre Mälaren/sjögullsnätverk

Nätverket för åtgärder att bekämpa sjögull inom Mälaren fortsätter sitt samarbete. Medel söks på olika håll för bekämpning och kunskaper utbyts.

5.3 Utökad spridnings- och scenariomodell för Mälaren, fortsättning

Norrvatten har tillsammans med Stockholm vatten beställt en utökad spridnings- och scenariomodell som omfattar hela Mälaren, för att bättre kunna förutse spridning av ett urval ämnen i Mälarens olika bassänger. Modellen blev klar och togs i drift under 2015. Mälarens vattenvårdsförbund har deltagit som medfinansiär i projektet och kommer också att bidra med en mindre del av driftskostnaden framöver.

Budget: 10 000 kr

5.4 Kartläggning av dricksvattenuttag och reningsverksutsläpp i Mälaren

Syftet med kartläggningen är att göra en riskanalys för Mälaren som dricksvattentäkt. Den kommer att illustrera dricksvattenintag och större avloppsutsläpp (inklusive bräddpunkter) och redovisas i form av en karta.

Arbetsgruppen hämtar in underlagsmaterial från SMP och VISS så långt det går. Värdena kommer att gälla 2015 eller ett medelvärde för 5 år. Sedan kommer underlaget att skickas ut till samtliga kommuner i avrinningsområdet (ca 50 st) för granskning och ev egna tillägg.

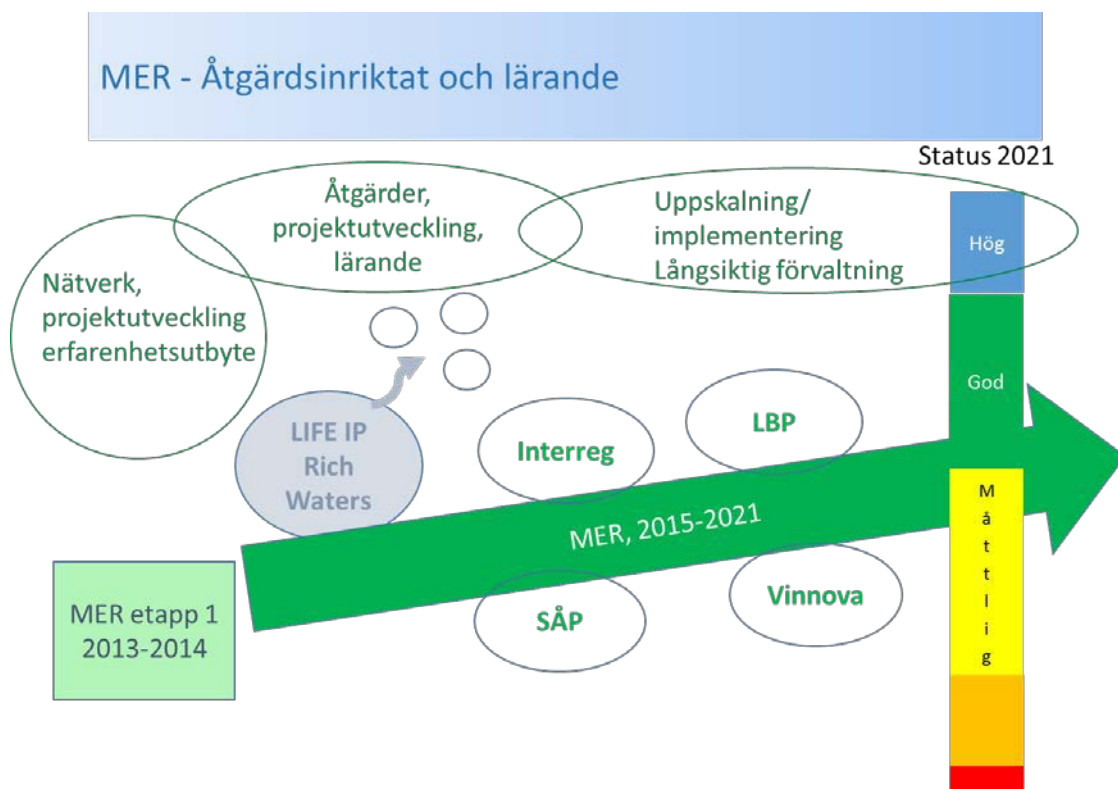
Fokusfrågor är volym, placering och antal anslutna för:

- vattenverk som tar råvatten från Mälaren
- avloppsreningsverk som använder Mälaren som recipient
- bräddpunkter där Mälaren är recipient
- pumpstationer med Mälaren som recipient

6 Mälaren – en sjö för miljoner

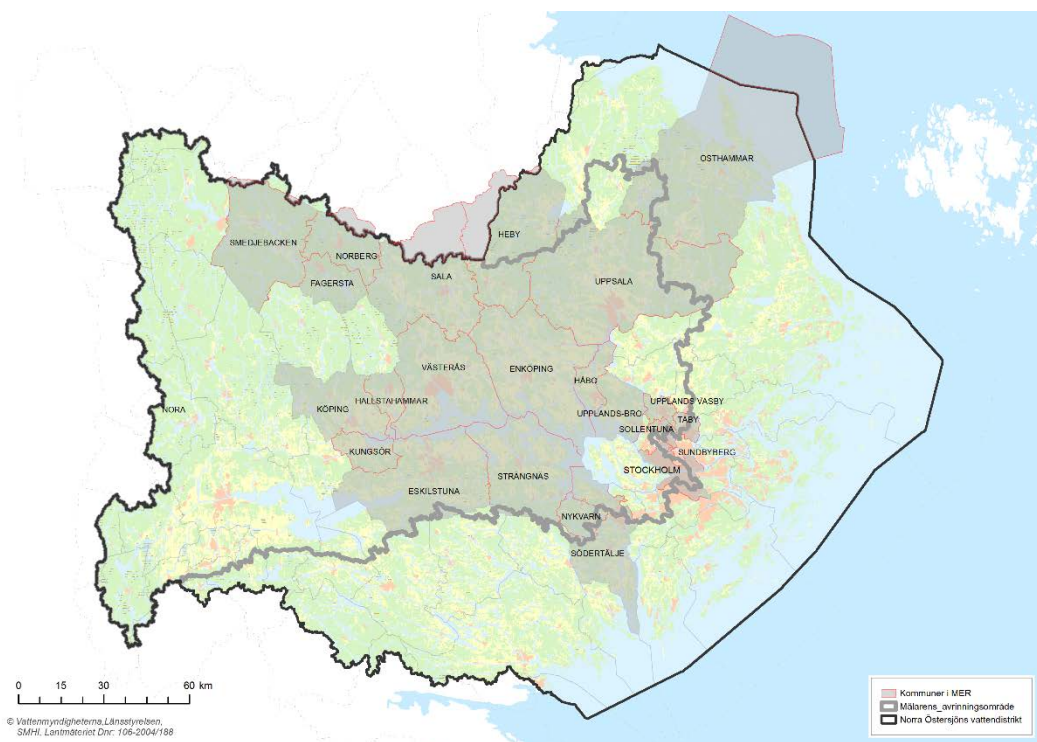
Projektet Mälaren – en sjö för miljoner är inne på sitt femte år. Huvudsyftet med MER är att underlätta och påskynda kommunernas åtgärdsarbete för att säkra vattenresurserna i Mälaren. Projektet syftar till att stötta kommunerna i sina processer att prioritera insatser och aktiviteter för att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten. Syftet med projektet är också att skapa samarbeten som möjliggör olika typer av finansieringsformer för åtgärdsarbetet.

I och med uppstarten av LIFE IP Rich Waters finns det möjlighet för MER att utvecklas. Några av de mål och aktiviteter som MER är bättre lämpade att drivas vidare inom LIFE IP Rich Waters. Det innebär större möjlighet att MER utvecklas till ett mer konkret stöd till medverkande kommuner.

Figur 4. Schematisk bild över MER's arbete mot god status.

I och med 2017 har Stockholms stad gått med i MER, vilket förutom ett ekonomiskt också ger oss en bättre tillgång till Stockholm stads kunskap och erfarenhet.

Figur 2. Kommuner som är med i projektet Mälaren – en sjö för miljoner 2017 (skuggade).

6.1 Medfinansiärer 2017

Inför etapp 2 (2015-2021) skickades en förfrågan till samtliga kommuner i Mälarens avrinningsområde ut om medverkan/medfinansiering i projektet Mälaren – en sjö för miljoner. Följande kommuner har tackat ja till att gå in med medverkan:

Eskilstuna, Fagersta, Hallstahammar, Heby, Håbo, Kungsör, Köping, Norberg, Nykvarn, Sala, Smedjebacken, Sollentuna, Strängnäs, Sundbyberg, Södertälje, Täby, Upplands Väsby, Upplands Bro, Uppsala, Västerås, Enköping, Östhammar och Stockholm (från och med 2017)

Totalt motsvarar det ett bidrag på 1 154 000 kr/år.

6.2 Aktiviteter inom MER 2017

MER's verksamhet beskrivs nedan utifrån en uppdelning i tre delar

1. Aktiviteter inom LIFE IP Rich waters delprojekt C4, som bland annat syftar till att utveckla nya projekt,
2. Stöd för kommunernas åtgärdsarbete för vatten och
3. Utveckling av nya arbetssätt med finansiering utanför den ordinarie avgiften för medverkan i MER.

1. Aktiviteter inom LIFE IP Rich Waters delprojekt C4

Från och med 2017 kommer MER att driva projektutveckling inom LIFE IP Rich Waters. Verksamheten sker inom ramen för delprojektet C4.2 – Complementary action development, som handlar om att utveckla projekt som kompletterar aktiviteterna i LIFE IP Rich waters och syftar till genomförande av förvaltningsplanen för Norra Östersjön.

Aktiviteter som kommer att genomföras är:

- Bygga relationer med parter i andra länder
- Rigga projektutvecklingsprocesser, tex workshops och rådgivning, kontakter med finansieringsinstitut mm.
- Brokerage events och Dragons nests
- Websida med info om finansieringsmöjligheter och info om andra projekt
- Analys och utvärdering av funktionen

Aktiviteterna kommer att pågå under LIFE IP Rich Waters projekttid som pågår till 30 juni 2024.

Delprojektet kommer att genomföras tillsammans med Nyköpingåarnas vattenvårdsförbund samt Länsstyrelserna i Södermanland, Västmanland, Örebro och Stockholm.

För ytterligare information om delprojektet, kontakta Mälarens vattenvårdsförbunds kansli för att få projektplanen.

2. Stöd för kommunernas åtgärdsarbete för vatten

Seminarier och stöttande aktiviteter för kommuner kommer att fortsätta att genomföras, men utanför verksamheten för LIFE IP Rich Waters.

Vattenprojektbank

2014 togs en förteckning över vattenprojekt fram. Diskussioner har förts hur arbetet med en vattenprojektbank ska tas vidare. I LIFE IP kommer förteckningar av projekt att tas fram. Syftet med dem är att få en överblick över vilka projektutvecklingsprocesser som pågår. En diskussion om vilken funktion en vattenprojektbank ska ha för kommunerna inom MER behövs för att avgöra vilka insatser som påbörjas.

Diskussionsforum

Under 2016 har ett webbaserat diskussionsforum för vatten sjösatts. MER har ansvaret att hålla den uppdaterad, driva och starta diskussioner samt ta hand om de frågor eller synpunkter som kommer upp. Under andra halvan av 2017 görs en enklare utvärdering av diskussionsforumet för att utveckla det och göra det så användbart som möjligt.

Direktkontakt med medverkande kommuner

Ambitionen är att medverkande kommuner ska kunna få direkt stöttning och konsultation inom vattenplaneringsfrågor.

Kommunernas roll i svensk vattenförvaltning

Under 2017 initierar MER ett arbete med att skapa en förståelse och en helhetsbild över hur vattenförvaltningen på olika sätt berör kommunerna. Detta har efterfrågats länge av kommunerna. Arbetet kan mynna ut antingen ett eller flera seminarier, en trycksak eller en webbaserad beskrivning. Aktiviteten kan genomföras under 2017 alternativt även 2018 beroende på ambitionsnivå.

Seminarier

Under 2017 kommer 3 seminarier att planeras och genomföras. Antalet och teman kommer att planeras löpande.

Hemsidan

Nya hemsidan är nu sjösatt. Informationen kommer att uppdateras regelbundet och hållas levande. Det görs tex genom att berätta om aktuella händelser och aktiviteter under rubriken Aktuellt, gå igenom informationen för att säkra att den är uppdaterad samt utveckla hemsidan kontinuerligt.

3. Utveckling av nya arbetssätt med finansiering utanför den ordinarie avgiften för medverkan i MER.

- Ett förslag till projektplan för att ta fram en gemensam handlingsplan för kommunerna inom Sagåns avrinningsområde kommer att tas fram.
- Förslag på administrativa upplägg på hur Mvuf kan stå för vattenstrategisk kompetens för mindre kommuner kommer att tas fram.
- Arbete med att ta fram en förstudie om lokalisering och utformning av fosfordammar och våtmarker hos kommuner inom MER initieras.

6.3 Budget 2017 för Mälaren – en sjö för miljoner

Intäkter 2017

Bidrag LIFE	400 000*
Intäkter av avgifter för MER 2016	1 154 000
Summa	1 554 000

Kostnader 2017

Ersättning anställningskostnader projektledare 2017	740 000
Seminarier	150 000
Kommunernas roll i vattenförvaltningen (workshops, video/trycksak/pp)	100 000
Handlingsplan för kommuner i Sagån	
Hemsida, diskussionsforum och andra åtgärdsstödjande funktioner	40 000
Projektutveckling	50 000
C4 (externa tjänster, resor, logi mm)	400 000
Övrigt	74 000
SUMMA	1 554 000

*LIFE IP Rich Waters är budgeterat i 2,5 års-faser. Summan motsvarar EU:s bidrag för första fasen av C4 nedbrutet per år.

7 Utvecklingsarbete

7.1 Reviderade stadgar och verksamhetsutveckling

Under 2016/2017 antogs reviderade stadgar för förbundet. 2017 kommer dessa nya stadgar att återspeglas i verksamheten i första hand genom en ny sammansättning av styrelsen från och med årsstämman 2017. Inriktningen i stadgarna är att förbundet kommer att verka mer aktivt för att få vattenvårdande åtgärder till stånd, för att förbättra Mälarens vattenkvalitet. Under 2017 kommer förbundet att påbörja en översyn av verksamheten och här kommer detta att utvecklas och fördjupas.

7.2 Medlemsrekrytering

Intresset för att bli medlem i Mälarens vattenvårdsförbund ökar. Vi kommer att tydliggöra under 2017 vad det innebär att bli medlem i förbundet och vad ett medlemskap ger tillbaka till medlemmarna. Detta sker i samband med diskussionen om verksamhetsutvecklingen.

8 Information

8.2 Hemsida

Hemsidan byggs på med ytterligare information och aktuella händelser införs löpande under 2017.

8.3 Nyhetsbrev & Twitter

Under 2017 planeras två nyhetsbrev att ges ut, ett under våren och ett under hösten.

Korta notiser om aktuella frågor som rör Mälaren läggs ut när sådana förekommer, på Mälarens vattenvårdsförbunds Twitterkonto. Twitterflödet presenteras även på hemsidan, så att även de som inte själva har Twitter kan följa nyheterna.

8.4 Synliggöra resultaten från miljöövervakningen

För att synliggöra resultaten miljöövervakningen av Mälaren görs en sammanställning av de senaste årens viktigaste resultat och trender. Sammanställningen ska innefatta resultaten från den miljöövervakning som utförs av Mälarens vattenvårdsförbund, men även vid behov den miljöövervakning som utförs av andra organisationer i Mälaren. Sammanställningen görs förslagsvis i form av en PPT-presentation med texter, illustrativa kartor, grafer och bilder.

Presentationsmaterialet ska förslagsvis ge övergripande svar på:

- Hur är Mälarens tillstånd relativt de indikatorer och miljö kvalitetsnormer som finns?
- Hur är Mälarens tillstånd jämfört med andra sjöar i Sverige?
- Vilka ämnen/parametrar behöver minska för att Mälarens ska ha god status?
- Skiljer det något i olika delar av Mälaren?
- Vilka ämnen/parametrar har förbättrats (ex fosfor)?
- Vilka ämnen/parametrar ökar mest (trender framåt)?
- Vad vet vi om Mälarens innehåll och trender vad gäller miljöfarliga ämnen som exempelvis läkemedelsrester?

Budget: 60 000 kr

9 Årsmöte

Årsmöte hålls den 9 maj 2017 hos Ragn-Sells i Upplands Bro.

Budget: 20 000 kr

10 Samverkan med andra organisationer

10.1 Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) genomför årligen så kallade utförarmöten för dem som är utförare av nationell miljöövervakning. Förbundets sekreterare kommer att delta på detta möte 2017. Under 2017 kommer även den tidigare ”Stora-sjöar-gruppen” med Väneren, Vättern, Mälaren och HaV att sättas igång igen. I denna grupp diskuteras framförallt miljöövervakning.

Kontakter med HaV tas även inom ramen för projektet Mälaren – en sjö för miljoner.

10.2 Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt

Länsstyrelsen i Västmanlands län är också vattenmyndighet i Norra Östersjöns Vattendistrikt. Formerna för hur information och samverkan ska ske inom distriktet är under utveckling. Samtliga vattenorganisationer i distriktet har informationsutbyte med Vattenmyndigheten och länsstyrelserna när det gäller vattenförvaltningsfrågor. Eftersom vattenvårdsförbundets kansli har sitt säte hos Vattenmyndigheten, blir informationsutbytet omfattande och möjligheterna till samarbete stora.

Under 2017 kommer Vattenmyndigheten att driva projektet LIFE IP Rich Waters, och dess kansli kommer att ligga på Vattenmyndigheten i Västmanland, vilket innebär ytterligare samarbetsmöjligheter mellan förbundet och LIFE IP-projektet.

10.3 Vattenvårdsförbund

Kansliet för Mälarens vattenvårdsförbund har gott utbyte och samarbete med övriga ”Stora sjöar” vattenvårdsförbund i Sverige, dvs Väneren och Vätterns kanslier vid behov.

Mälarens vattenvårdsförbund är medlem i Svealands kustvattenvårdsförbund och Hjälmarens vattenvårdsförbund. Detta skapar förutsättningar för olika typer av samverkan (informationsutbyte, vattenvårdsåtgärder mm) mellan förbunden. Ett informellt kontaktnät har skapats mellan några av vattenorganisationerna i närheten av Mälaren, bl a Hjälmarens vattenvårdsförbund, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund och Ljusnan-Voxnans Vattenvårdsförbund. Under 2017 planeras minst två träffar i nätverket.

Samverkan sker också med de övriga medlemsförbunden: Arbogaåns vattenförbund, Kolbäckens vattenförbund, Hedströmmens vattenförbund och Fyrisåns vattenförbund, framför allt löpande genom informella kontakter och även vid olika träffar.

11 Ekonomi

Intäkter 2017

Basverksamheten

Medlemsavgifter	1 286 000 kr
Bidrag från HaV för nationell miljöövervakning	600 000 kr
Bidrag från HaV för utvecklingsprojekt Stora sjöarna	45 000 kr
Sparade medel från 2016	640 000 kr

Mälaren - en sjö för miljoner

Projektmedfinansiering Mälaren - en sjö för miljoner (MER)	1 154 000 kr
--	--------------

LIFE IP Rich Waters

Bidrag EU för miljögiftsundersökningar	110 000 kr
Bidrag EU för projektutveckling inom MER	400 000kr*

Summa intäkter **4 235 000 kr**

Kostnader 2017

Miljöövervakning 2017

Basprogrammet, provtagning Mälaren	1 000 000 kr
Makrofytinventering (vattenväxter)	100 000 kr
Miljögiftsprovtagning, analyser sediment (LIFE IP Rich Waters)	228 000 kr
Miljögiftsprovtagning, analyser i vatten	110 000 kr
Glacialreliktsinventering	30 000 kr
Mikroplaster (utvecklingsprojekt Stora sjöarna)	70 000 kr
Paleolimnologisk provtagning	250 000 kr

Övriga pågående projekt

Spridningsmodell för Mälaren	10 000 kr
------------------------------	-----------

Mälaren - en sjö för miljoner

Projektledare	740 000 kr
Seminarier	150 000 kr
Kommunernas roll i vattenförvaltningen	100 000 kr
Hemsida, diskussionsforum m.m. information	40 000 kr
Projektutveckling	50 000 kr
LIFE IP Rich Waters, projektutveckling (C4)	400 000 kr
Övrigt, diverse	74 000 kr

Information

Synliggöra resultat från miljöövervakning	60 000 kr
Seminarier om miljögifter	30 000 kr

Administration

Styrelsemöten	10 000 kr
Årsmöte	20 000 kr
Arbetsgruppsmöten	8 000 kr
Ekonomisk administration och revision	40 000 kr
Medverka vid olika konferenser & möten	20 000 kr
Sekreterarskap	665 000 kr
Diverse, oförutsett	30 000 kr

Summa kostnader **4 235 000 kr**

LIFE IP Rich Waters är budgeterat i 2,5 års-faser. Summan motsvarar EU:s bidrag för första fasen av C4 nedbrutet per år.